

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935

Szorda, 1935. november 13.
253. szám.

Ritka másfélóra

A ritka másfélóra szerzője Iorga professzor, az ország volt miniszterelnöke, aki Brasovban a kulturális szabadegyletemén tartott a napokban élvezetesen szellemes előadást a román politikai orientációkról a magyar és a szász gazdaságpolitikában. Előadásokban erről a témáról, sajnos, nem szükkölködünk, hiszen úgy jártunk velük, mint az egyszerű paraszt, aki esőért imádkozott a szárazságban.

Egy jeles felhőszakadás minden természetűre verte. „Adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne!” — kiáltotta emberünk és mi tagadás: amidőn az ittélő magyarság évekkel ezelőtt arról panaszkodott, hogy nem akad egy komoly politikus sem, aki az ország nép-kisebbségi kérdéseivel komolyan foglalkozna, egyáltalán nem reméltük, hogy lesz idő, amidőn éppen az lesz a baj, hogy uton és útfélen emlegetnek bennünket. „Adtál Uram többségi kisebbségpolitikusokat, de nincs köszönet benne!” — ismételhették a sokféle szélsőséges és fajvédelmi politikai jégverés közepette, — ha egyáltalán érnék vele valamit. Ezért tűnik fel mostanában, ha egyáltalán akad egy többségi politikus, neves államférfi, aki nem a gyűlölet, vagy az irányított uszítás hangján emlekezik meg az ittélő magyarság tömegeiről.

Miket mondott Iorga professzor? Idézzük: „Történelmi tanulmányaink során — mondotta nem minden célzás nélkül — gyakran előfordul, hogy bizonyos népről vagy eseményről hamis, ferde képet nyerünk. Egy ilyen hamis kép aztán könnyen elmérgesítheti az egy helyen lakó népek közti jóviszonyt. Ezért engedjék meg nekem, mint történésznek, hogy ismereteiket helyesbítsem... Abban az időben, mikor miniszterelnök voltam, azonnal és minden további nélkül aláírtam az iskolaiügyi kérényeket, mivel szilárd a meggyőződésem, hogy mindenkinek elsődrendű joga, hogy gyermekeit azon a nyelven neveltesse, amelyen akarja...”

„A magyar kisebbség utja az, hogy az alkotmányra és törvényeinkre támaszkodva, a románsággal megértésben működjen közre állami és közeletünk minden terén. A magyarság képességeinek nagyon jó hasznát veheti a román állam. Ez az ugynevezett közeledés és ennek keresztülvitelét a munkaközösségben találom. Mindkét részről alkalmazkodni kell. A fajvédelemben és a vérségen alapuló elméletben nem hiszek! Ha valakinek a nemzeti hovatartozóságát a vére határozná meg, akkor én például nem lennék román, mivel őseim Bizáncból kerültek Romániába. Már pedig akadna valahol egy olyan őrült, aki az én román mivoltomban kételkednék? A lelki beállítottság, az határozza meg bárki nemzeti hovatartozóságát”.

Ezeket mondotta el Brasovban Iorga professzor többek között az ittélő magyarságról, tehát ami minket közeli érint, hosszantartó tapsvihar és ünneplés között. A ritka másfélóra világossága felgyúlt és elhamvadott, mert hiszen történelmi kérdésekben inkább hisz a tömeg a dilettáns demagógoknak, mint a legnagyobb román történettudósnak és sajnos,

Nyugtalananság Angliában a gyors olasz előnyomulás miatt

Vérbe fojtottak egy lázadást az abesszin hadseregben — Olaszország jegyzéke a megtorláshoz csatlakozó hatalmakhoz — Seyum herceg visszavonul hadseregével

A keletafrikai harctéren meglepő módon meggyorsult az olasz előnyomulás. Mindeddig az abesszin hadvezetés remélhette, hogy guerillaharcokkal sikerül kifárasztania az egyre szélesebb fronton küzdő ellenséget, a déli olasz hadsereg rohamos előnyomulása azonban ezt a reményt meghiusítani látszik. Egyszeriben kiderült, hogy amire eddig senki gondolni sem mert, az egymástól sokszáz mérföld távolságra lévő északi és déli olasz hadseregek egyesülése ma már nem tartozik a távoli lehetőségek sorába. Az asmarai olasz főhadiszálláson meg vannak győződve arról, hogy Olaszország abban a pillanatban megnyerte a hadjáratot, amikor a déli és északi hadoszlopokat sikerült egyesíteni.

Ausszia szultánja hadseregével behódolt az olaszoknak

A motoros egységektől támogatott déli olasz csapatok gyorsan haladnak előre és Dirdjigától már csak 150 kilométernyire állanak. A csapatok utánpótlásával kapcsolatban az az érdekes terv merült fel, hogy az utánpótlást vízi úton szállítsák. A Danikil-sivatag ugyanis

RAS SEYUM

jóval mélyebben fekszik, mint a Vörös-tenger felszíne és így csatorna kiépítésével 120 kilométernyire lehetne megközelíteni Makalét. Ezáltal kisebb hajók vízi úton továbbíthatnák a hadsereg szükségleteit.

Az abesszin csapatok Makalétől délre pánikszerűen menekülnek. Ma újabb nagyjelentőségű átpártolás történt: Mahomed Jachio, Ausszia szultánja, ötezer főnyi lovashadseregével meghódolt. Ausszia fontos terület hadászati szempontból s Eritrea és az olasz Szomalai föld között terül el. Graziani tábornok folytatja előnyomulását és kedd estére valószínűleg Dzsidsziga várost foglalja el.

nem ő irányítja már a kisebbségi felekezeti magyar tannyelvű iskolák ügyét, a pedagógus, hanem egy orvos, bizonyos Anghescu doktor. Iorga igazságai valóban történelmi és jogi igazságok, amikre egy bölcs emberélet hig-

Az északi harctéren tegnap megkezdték az olasz csapatok Tembien bekerítését. Egy olasz különítmény a Takaze völgyében nyomul előre, hogy az abesszinek Adua és Aksum ellen irányuló esetleges támadásait megakadályozza. Ziegen környékén fontos pontokat foglaltak el az olaszok, amelyeket most megerősítenek. A tigre fronton felderítő repüléseket végeznek az olaszok és a csapatok fokozott előnyomulásba kezdtek. Az abesszin főparancsnokság kijelentése szerint,

az Addis Abeba—Djibuti vasutvonalat minden körülmények között meg fogják védeni.

Seyum herceg tovább folytatja visszavonulását, míg Kassa herceg követeli az offenzíva megindítását az északi fronton. A Tigre tartomány elfoglalt részeinek megtisztítása alkalmával, többszáz irreguláris harcost fogtak el. Egy fegyvereket és municiókat szállító, 300 tevéből álló karavánt Makalétől délre fogtak el. Kézre jutottak ez alkalommal az elpártolt Gugsza herceg kincsei is, amelyeket Makale kiürítése után vittek el a herceg ottani parlotájából. A déli harctéren Graziani tábornok hadserege jóval túlhaladt Gurahai városán. Katonai szakértők szerint az ottani terep lehetetlenné teszi az abesszineknek, hogy komoly ellentállást fejtsenek ki, az olasz harci kocsikkal és repülőgépekkel szemben.

Ünnepélyes hevonulás Makaleba

De Bono tábornok tegnap, Viktor Emánuel születésnapján, ünnepélyesen bevonult Makaleba. A király születésnapja alkalmával nagy katonai szemlét tartottak. A csapatok elvonultak De Bono tábornok előtt és a város főterén Gugsza herceg, mint Makale kormányzója, fehér lovon ülve, fogadta a csapa-

gádságával és elfogulatlanságával oktatta nemzetét a nagy román nevelő. Másfél óra azonban kevés hozzá egy esztendőben, egyszerűen, hogy ellensúlyozhassa hosszú, gyakori népgyűlések hazugságait és ostobaságait.

tokat. A déli harcterről érkező jelentések szerint Gurahai elfoglalása után, az abesszin csapatok fejvesztetten vonulnak vissza Harrar felé. A városnak az olasz csapatok által történt elfoglalása igen nagy jelentőségű, minthogy az olasz csapatok arcvonala 600 kilométer és az etiop véderő most már a Harrar—Djidjiga vonalra vonult vissza. Harrari jelentés szerint,

Angol katonaság szállja meg a Gondar-tartományt

A külföldi lapok Kairóban tartózkodó tudósítói körében ma szenzációs hír terjedt el. E szerint állítólag a szudáni angol hatóságok ajánlatot tettek az abesszin kormánynak Addis Abehába, hogy az ország legfontosabb és leggazdagabb részét, a Gondar-tartományt, amelyben a Tana-tó fekszik, angol katonaság fogja megszállani, mert az olasz csapatok gyors és váratlan előnyomulása a Setit folyó tulsó partján, fenyegeti ezt a területet. A hírt azonban egyelőre a legnagyobb fenntartással kell fogadni. Az olasz előnyomulás egyébként Angliában nagy nyugtalanságot keltett.

A harcterről érkezett jelentések szerint, Harrar közelében az abesszin katonák között nagyobb arányú lázadás tört ki. A lázadás leverésében 70 abesszin harcos elesett és 80 lázadót kivégeztek. A Morningpost arról értesül, hogy Deta herceg csapataival együtt súlyos vereséget szenvedett, úgy, hogy a herceg maga is csak vad futással tudta megmenteni az életét.

Asmaral jelentés szerint Gugsza hercegnek sikerült megtalálni édesanyját, feleségét és rokonait, akiket a bennszülöttek Makale közelében rejtettek el, hogy tuszként fogva tartásuk őket.

Az olasz propaganda- és sajtóügyi miniszterium ma a következő 43-as számú helyzetjelentést adta ki: Makaleban serényen folynak a berendezkedési munkálatok. Osztagunk a Doghei-hegyszoroson és a Dandera hegyipatakon túl megtisztították a vonalak előtt fekvő területeket az ellenségtől. Makaleban csapataink egy Pofez-típusú repülőgépet találtak, amelyet az abesszinek hagytak hátra. A repülőgép motorja teljesen jó állapotban van. A második hadtest csapatai megszállták Adiba környékén Adi-Nevridet. Négy erős bennszülött olasz oszlop vonul elő a Takave-folyó irányában. A Szomali hadszíntéren felderítőink értékes repüléseket végeztek. Csapataink Gurahaitól északra tovább folytatják a vidék megtisztítását.

Róma szigorú intézkedései

Laval és Cerutti olasz nagykövet tegnap több, mint egy óra hosszat tárgyaltak egymással. Az olasz nagykövet átadta Mussolini jegyzékét a miniszterelnöknek, amelyben a Duce körvonalozza Olaszország magatartását a szankciókhoz csatlakozó államokkal szemben. Nem lehet tudni, hogy az olasz kormány megszüntet-e mindennemű kereskedelmi összeköttetést és szerződést ezekkel az államokkal, de

annyi bizonyos, hogy Róma ellenintézkedései rendkívül szigorúak lesznek. A párisi sajtó meglehetősen nyugtalansággal ír Laval és Cerutti tegnapi tanácskozásairól. Bizonyosra veszik, hogy az átadott jegyzék az olasz rendszabályokról szól. Washingtoni jelentés szerint Rosso olasz követ tegnap megjelent Phillips külügyi államtitkárnál, akinél bemutatta azt a jegyzéket, amelyet az olasz kormány a szankciókban résztvevő államoknak megküldött. Rosso közölte az államtitkárral, hogy a jegyzéket kizárólag azért is-

a város körül hatalmas, kétszáz ezer főnyi abesszin hadsereget összpontosítottak.

Harrarból erőteljes offenzíva indul ki, amely az olaszok által elfoglalt területek visszavételére irányul. Az abesszin haderőt Nasibu tábornok fogja vezetni. Addis Abehába egyébként olyan hír érkezett, hogy Gurahai eleste feltétlenül elkeseredésükben Nasibu tábornokot saját katonái meggyilkolták. Ezt a hírt azonban utóbb megcáfolták.

merteti az amerikai kormánnyal, hogy tájékoztassa a folyamatban lévő ügyekről.

A genfi lapok annak az aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy Olaszország már a legközelebbi időben bejelentí a Népszövetségből való kilépését. A párisi Oeuvre szerint, az olaszok arra az időre akarják otthagyni a Népszövetséget, amíg a szankciók alkalmazása tart. Római jelentés szerint az olasz kormány ma adta ki rendeletét, amely 197 árucikkre vonatkozólag november 18-tól kezdődőleg behozatali engedélyt ír elő. Az árucikkek között hus és élelmiszerek, kenyérmagvak, zsír, textilnemek, szén stb. vannak. Ugyanez a rendelet

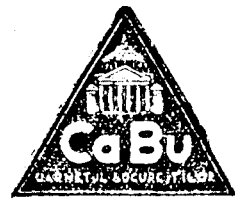
Az olasz kormány jegyzéke a megtorló intézkedések ügyében

Rómából hivatalosan közlik, hogy Olaszország jegyzéket intézett mindazokhoz az államokhoz, amelyek elhatározták a megtorló intézkedések végrehajtását. A jegyzék első részében az olasz kormány logi szempontból támadja a Népszövetség határozatát és rámutat arra, hogy az olasz érvelések meghallgatása nélkül hozták a megtorló határozatokat. A jegyzék visszautasítja a népszövetségi alapokmány 16-ik szakaszának alkalmazását, mint jogtalan. A jegyzék arra is hivatkozik, hogy a Népszövetség fennállása óta ez az első eset, hogy alkalmazzák a rendszabályokat, holott Mandzsúria és a Gran Chako esetekben nem éltek azokkal.

Az olasz kormánynak a szankciók elleni tiltakozásként átnyújtott jegyzéke többek között a következőket tartalmazza:

A népszövetségi alapokmány pontjait nem alkalmazták megfelelően. Nem vizsgálták felül az olasz memorandum érveit és nem vették figyelembe, hogy az abesszin lakosság nagyrésze önként vállalta az olasz uraimat. Az olasz kormány felszabadította az abesszin rabszolgákat azokon a területeken, amelyeket eddig az olasz csapatok elfoglaltak. Ha az olasz gyámság ezeken a területeken megszűnne, úgy a lakosságát kitennék a visszatérő kényurak bosszújának. Minden ország kormánya, amely a szankciókhoz hozzájárult, felelősséggel kell, hogy tartozzon, ha Abesszinia lakosságának helyzete rosszabbra fordul. Senkinek sem áll jogában az olasz kormányt elítélni azért, mert védeni és biztosítani igyekszik népe érdekeit. Éppen ezért az olasz kormány kényszerítve érzi magát, hogy gazdasági és pénzügyi téren megfelelő ellenintézkedéseket fogantosszon. Azok az országok, amelyek az Olaszországból irányuló exportjukat a gazdasági mértékeken felül beszüntetik, ellenséges magatartást tanúsítanak és ezekkel szemben Olaszországnak jogában áll hasonló intézkedéseket fogantossítani. Olaszország nem akar eltávolodni a Népszövetségtől, amelynek alapító tagja és igyekszik megakadályozni a helyzet elmérgesedését. Ezért felhívja a népszövetségi tagállamok kormányainak figyelmét arra a nagy felelősségre, amely rájuk hárul. Az olasz kormány

INGYEN utazás **Bucurestibe**

fűzettel.

Kapható: Az „EUROPA” Román Nemzeti utazási és idegenforgalmi vállalat irodáiban. Aradi képviselő: Bulev. Reg. Maria 10.

megengedi ezüst- és aranypénzek és kéziratok behozatalát. A római állami vasuthivatal közlése szerint, a Franciaországba irányuló olasz kivitel ellenértékét ezentul előre, készpénzben ki kell fizetni.

Az angol „Manchester Guardian” párisi tudósítójának jelentése szerint Ribbentrop báró érkezését e hó végére várják Párisban. Laval egyelőre elhalasztotta a francia-szovjet paktum ratifikálását, ami kétségkívül Ribbentrop küszöbön álló látogatásával áll összefüggésben.

A londoni lapok németországi tudósítói egybehangzóan jelentik, hogy hatalmas mozgalom indult a gyarmatok visszaszerzésére. Azt hiszik, hogy Németországnak a Népszövetségbe való visszatérése attól függ, hogy kap-e gyarmati mandátumot.

tudni szeretné minden népszövetségi tagállam külön véleményét, hogy az ellene fogantatosított intézkedések meddig terjednek.

Döntés Bucuresztiben a megtorlásokról

Bucuresztiből jelentik: A kereskedelmi minisztériumban ma tartott értekezleten a külkereskedelmet szabályozó bizottság ki-mondotta, hogy e hó 15-ikén életbelépnek az Olaszország ellen alkalmazott népszövetségi szankciók és e naptól kezdve clearingben Olaszországnak árut szállítani nem lehet, csupán erős valutákban, készpénzfizetés ellenében. A jegybank továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy minden külföldre szállított áru ellenértékét, — vis major eseteit kivéve, — hat hét alatt befizessék a jegybankhoz s erre az autorizált bankoknak garanciát kell vállalniuk.

Pernyertes lett egy aradi cég utazójával szemben

Érdekes végkielégítési ügyben hozott ítéletet másodfokon ma az aradi törvényszék. Az aradi Sanitas-céget egy elbocsájtott utazója beperelte hathónapi végkielégítésért. A tárgyaláson a cég képviselője kijelentette, hogy utazót csupán próbaidőre alkalmazta, míg ezzel szemben a felperes azt állította, hogy a vállalat végleg alkalmazta őt. Ennek igazolására a felperes két hölgytanut is vonultatott fel. Ezek a tanúk elmondották, hogy az uccán a cég igazgatója az utazó társaságában egy-izben mellettük haladt el és fültanú voltak, amikor az igazgató éppen ezt a kijelentést tette:

— Rendben van, alkalmazom önt a vállalatnál, hat hónapi felmondási idő mellett.

A tanuvallomás alapján a munkabíróság meg is ítélte a hathónapi felmondási időt az utazónak. A Sanitas-cég dr. Barna Zoltán ügyvéd útján megfellebbezte a munkabíróság ítéletét a törvényszékhez. A törvényszék a két hölgytanu vallomását — különböző körülmények folytán — nem vette figyelembe, megváltoztatta a munkabíróság ítéletét és az utazót keresetével elutasította.

A „SIMAY”-ban november 10-től 20-ig minden fürdő féláron.

Gőzfürdő n o k n e k: hétfő, szerda, csütörtök, péntek délután: kedden egész nap. Nyitva reggel 7-től este 6-ig.

Pánikhangulat Sanghaiban a japán-kinai helyzet kiéleződése miatt

Sanghaiból jelentik: A kínai lakosság izgalma a legmagasabb fokra hágott. A japán tengerész meggyilkolása után kommunista tömegek kifosztottak egy japán üzletet és nagytömegű röpiratot szórtak szét. A chapei városrészben a lakosság a nemzetközi koncessziós területre menekül. Egy japán cirkáló megjelenése a saghai-i kikötőben mély benyomást gyakorolt.

A japán-kinai viszony a sanghai-i konfliktus után még inkább kiéleződött. A nankingi konzul éles óvást készül bejelenteni a japán külügyminiszteriumhoz. Japán kormánykörökből származó értesülés szerint ma értekezlet volt a tokiói külügyminiszteriumban és elhatározták, hogy jegyzékben közlik Kínával, hogy Japán nem hajlandó közreműködni a kínai pénzügyi reform végrehajtásában, miután külföldi segítséget vett igénybe, anélkül, hogy előzőleg Japánhoz fordult volna.

Hír szerint Sanghaiban 500 fegyveres japán tengerész lépett partra azzal az ürüggyel, hogy a japán alattvalók biztonságát kívánják megővni. A japán csapatok partraszállása óriási izgalmat okozott.

Tízmillió font értékű kínai műkincs érkezett Londonba

Londonból jelentik: Az angol királyi akadémiában ma megkezdték a tízmillió font értékű kínai műkincsek kicsomagolását. A műkincseket a kínai kormány küldte a most megnyíló kínai kiállításra. Ezeket a pekingi császári kastélyban őrizték évszázadok hosszú során át és európai szem még nem látta eddig őket.

Igy néz ki a kiváló minőségű
fogpaszta csomagolása:

A nagy fubus csak Lei 22 —

Lágy, kellemes, habzó, csodás ízű

„NIVEA”

Felmentette a timisoarai vasuti fegyelmi bizottság a nyelvvizsgán meg- bukott kisebbségi tisztviselőket

„A hűségüket tett kisebbségi vasutasok nagy szolgálatot tettek az államnak, —
mondta a CFR jogtanácsosa

Timisoaráról jelentik: Az elmúlt napokban tartott ülést a CFR fegyelmi bírósága, amely elé több, a nyelvvizsgán megbukott kisebbségi tisztviselő ügye került. Az elmúlt év végén tartották ezeket a nyelvvizsgákat, amelyekben többek között Osváth Imre mieraui, Balogh István beuisi, Kabos Zoltán oradeai államfőnökök, Pinér Viktor, Kiss Ernő és Halász Ilona vasuti hivatalnokok megbuktak, amiért fegyelmi bizottság elé utalták őket. A hivatalnokokat a bizottság előtt dr. Marcus Vasile, a timisoarai vasutigazgatóság jogtanácsosa védte és érdekes beszédben mutatott rá

arra, hogy a tisztviselők elbocsátása igazságtalanság lenne.

Marcus dr. kifejtette, hogy azok a kisebbségi vasuti tisztviselők, akik az impérium átvétele után letették a hűségüket és szolgálataikat felajánlották az államnak, nagy szolgálatot tettek, mert akkoriban a vasut még nem rendelkezett megfelelő számu és képzettségű tisztviselővel. Nélkülük tehát nem lehetett volna lebonyolítani a háboru utáni komplikált és megnövekedett forgalmat a biztonság veszélyeztetése nélkül. Ezt a gyakorlat — jelentette ki az ügyvéd — több esetben be is igazolta. A román nyelvismeretet — fejtette ki a iovábiakban Marcus dr. — kizárólag abból a szempontból kell felülbírálni, vajjon az egyeseknél tapasztalt nyelvismereti hiányok képtelenné teszik-e őket szolgálatuk ellátására, vagy sem. Ez az eset azonban nem áll fenn, mert a korábban tartott vizsgák alkalmával mindegyik megfelelt és azonkívül az érdekelt hivatalnokok szolgálati működésében a felettes hatóságuk semmi kifogásolnivalót nem talált. A legtöbben elsőrendű minősítési jegyet is kaptak. A védő ezután hivatkozott a méltányosságra, amelynek vezetnie kell a bizottságot, amikor lekiismeretes tisztviselők egzisztenciája felett dönt és mindezek alapján kérte a felmentésüket.

A fegyelmi bizottság rövid tanácskozás után meghozta döntését, amelyben

felmentette a tisztviselőket és kimondotta, hogy elbocsátásukra nincsen ok, miután román nyelvtudásuk elegendő ahhoz, hogy szolgálatukat kifogástalanul elláthassák.

A döntés jogerős. A méltányos és igazságos döntés a kisebbségi vasuti tisztviselők körében általános örömet és megelégedést keltett.

Roosevelt békebeszéde a fegyverszünet tizenhetedik év- fordulóján

Washingtonból jelentik: A fegyverszünet megkötésének 17-ik évfordulóján Roosevelt elnök beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy az Egyesült-Államok politikája a béke fenntartására irányul. A mi fegyverkezési politikánk, — mondotta Roosevelt, — azt a célt szolgálja, hogy az Egyesült-Államok területét megvédjük. Ha más államok megkezdik a lefegyverzést, úgy azt mi is megfogni tenni. Eddig azonban sajnálattal állapítjuk meg, hogy az egyetlen államban sem történt meg. Roosevelt beszéde során rátért az elzárkózási politikára is, ami véleménye szerint egyik fő oka az egymás iránti bizalmatlanságnak és a nemzetközi konfliktusoknak.

Legujabb női
télkabátok
és ruhák

ARAD **RADO** TIMISOARA

Legnagyobb választék
Feltűnő olcsó árak
Legjobb minőség
CONSUM- ÉS INLESNIREA TAGOK bevásárlási helye.

Borzalmas dolog történt velünk...

Rejtélyes rombolás és kettős mérgezés egy budapesti kormányfőtanácsos lakásában

Titokzatos éjszakai látogatók vandál pusztításai — Az egyik áldozat meghalt

Budapestről jelentik: A Szent Doronkos-ucca egyik villájában lakik Neuhold Kornél kormányfőtanácsos és vezérigazgató. Az elmúlt éjszaka Neuhold arra ébredt, hogy a szobában átható gázszag terjeng. Miután többszöri csengetésére a cselédleányok közül senki sem jelentkezett, felköltötte a feleségét és együtt mentek le a földszinten lévő szobákba, hogy megnézzék, mi történt. Itt megdöbbenő látvány fogadta őket. A dolgozószoba teljesen fel volt dülva. A könyvszekrények ajtáját felfeszítve találták a könyveket kiszedték helyükről és össze voltak tépve. A butorzatot megrongálták, a hatalmas perzsaszőnyeg ketté volt vágva, a butorokról a bársonyuzatot letépték. Hasonlóan feldúlták az ismeretlen látogatók a többi szobákat is. A szekrények mindenütt kifeszítve, a fehérneműk és ruhák

összeszakítva heverték a földön. A képeket leakasztották a falról, rámajukát összetörték és a vásznakat elszakították. A ruhákat és a perzsaszőnyegeket ezenkívül leöntötték tintával és bekenték vajjal. A konyhában a vezérigazgató eszméletlen állapotban találta a két cselédleányt. Az egyik, a 18 éves Heller Róza, a gázrezsóhoz volt kötözve és néhány perc múlva meghalt. A másik leány, Kovács Erzsébet, egy percre magához tért és csak ennyit tudott mondani:

— Borzalmas dolog történt velünk a konyhában!

Ezután ismét elvesztette az eszméletét. A vezérigazgató elcsukta a gázcsapokat és telefonon jelentette az esetet a rendőrségnek. A nyomozás egyelőre érthetetlenül áll a rombolással és a kettős mérgezéssel szemben.

Vásároljon bútort

LOBEL és LINDEMANNAL

A legjobbak és ezért a legolcsóbb!
CONSISTO-RIULUI-UCCA 42. SZ. **Igazgató: JÓNÁS ALADÁR**

Miért tárgyalt a románokkal Tisza István?

Irtá: JAKABFFY ELEMÉR

Nagy feltűnést keltett az a vita, amely a rimben irt kérdésről Hegedűs Nándor és Ignóty között megindult és amelybe a Curentul is hasábos cikkben beleszólt.

Ugy gondolom, a vitatkozók egyiké sem állott olyan közel Tisza Istvánhoz, mint én, egyiküknek sem volt alkalmuk egyéniségét és egész lényét annyiszor és olyan közelről megfigyelhetni, mint ahogy szerencsés voltam, ezért talán jogcímem van, hogy ebbe a vitába beleszóljak.

Jól ismerjük azt az államférfi-típust, aki mindenképpen összegegyeztetetőknek tartja egyéni becsületével azt, hogy a politikában olyan nyilatkozatokat tegyen, amelyeknek valótlanágát tudja, olyanokat igérjen, amiket teljesíteni nem akar. A magyar közéletben is akadnak ilyenek bőven, a miénkben pedig... Gondoljunk csak arra a nyilatkozatra, melyet néhány nap előtt Groza Petru volt avareszkánus miniszter tett a csucsai paktummal kapcsolatban.

Tisza István nem tartozott az ilyen államférfiak közé. Hallgatni tudott, ha a köz érdeke így kívánta. Igen ügyesen ki is tért a nyílt színvallás elől, de ha valamely kérdésben határozott nyilatkozatot tett, akkor ez a valóságnak megfelelő volt és meggyőződése szerint történt.

Egy alkalommal, rövidesen lemondása után, tiszteletére vacsorát rendeztünk mi, legmeghittebb képviselőtársai, vagy harmincötven. Ez alkalommal Solymosi Lajos báró üdvözölte őt, aki igen szeretetreméltó volt, de politikai érzéke hiányzott. Üdvözlése végén arra kérte Tiszát: közölje velünk bukásának kulisszatitkait. Tisza barátságosan felelt és szavait így végezte: „Ami pedig Lajos barátunk szavait illeti, hát én biztosítalak benneteket, hogy nekem nincsenek kulisszáim.”

Hallgatni is tudott. Ennek legjobb bizonyítéka, hogy csak halála után került nyilvánosságra állásfoglalása azon a végzetes tanácskozáson, melynek eredménye a hadüzenet lett.

Nem hiszem, hogy akár Ignóty, akár a Curentul cikkírója, vagy bárki más egyetlen olyan állítását közölhetné, amelyről megállapítható, hogy tudatosan valótlan volt. De hogy a legszörnyűbb való közléséhez is férfias bátorsággal rendelkezett, igazolja, hogy nem a felelős miniszter, hanem mint ellenzéki vezér, ő jelentette be a törvényhozásnak a háború elvesztését.

Ha ilyen egyéniségnek ismerjük Tiszát, miért kételkedünk azon szavaiban, amelyek 1914. január 31-én hangzottak el a képviselőházban, amikor ezek a szavak nemcsak tagadják, hogy a meg egyezési kísérletek a külpolitikával összefüggésben állnak, hanem utalnak arra is, hogy Románia barátságát esetleg nélkülözheti is a maga politikai céljaihoz. Erre vonatkozólag ezeket mondotta:

„Évtizedek óta törekszem áttörni a félreértéseknek, az indulatoknak azt a kergét, amely az egymás megértésének ekként útjában áll. Teszem és tettem ezt egészen eltekintve a külpolitika bármilyen vonatkozásától. Sohasem tennék semminemű lépést egy belpolitikai kérdésben külpolitikai tekintetből, ebben az esetben pedig nem tenném már csak azért sem, mert abban egyetértek a képviselőtársammal, hogy egyáltalában nem osztom azt a felfogást, mintha ez a kérdés döntő befolyással volna Romániához való viszonyunkra. És ha hinném is, hogy ennek a kérdésnek a saját érdekeink szempontjából való kezelése veszélyeztetné a szoros

baráti viszonyt, amelyben Romániával állunk, akkor sem változtatnék felfogásomon. Én erre a baráti viszonyra igen nagy súlyt helyezek. Azt tartom, hogy az érdekekben áll nekünk is, érdekekben áll Romániának. Azt tartom, hogy a legtermészetesebb alakulás arra, hogy a Balkánon érdekeinknek megfelelő politika követtessék. De azért az egyedüli lehetséges politikának nem tartom. Azért, ha Románia magatartása egyszer lehetetlenné tenné ennek a szoros baráti viszonynak fenntartását, nem esném kétségbe, mert látnék számos utat rá, hogy érdekeinket más uton is biztosítsuk.”

Ha egy miniszterelnök a törvényhozás előtt így nyilatkozik egy állam barátságának nélkülözhetőségéről, akkor arról alig tétélezhető fel, hogy e barátság megnyerése, megtartása, vagy megszüldése érdekében olyan belpolitikát folytat, melynek más, nyomatékos indoka nincsen.

De hogy Tisza saját felfogását mennyire nem rendelte alá éppen a román kérdésben a külpolitikai, sőt még súlyosabb szempontoknak, azt legjobban jellemzik azok a sürgönyök, amelyeket Czernin gróf bucuressi-i követhöz 1914. október 10-én, illetve 17-én intézett, amelyek közül az elsőben közli, hogy a német követ tudomására hozta, miszerint Ardeal autonómiájának igénylése „indisputabilis”, a másodikban pedig szószerint a következőket írta:

„Mit Bezug auf Eurer Excellenz Telegramm Nr. 747 muss ich Eure Excellenz wiederholt ersuchen, bei jedem Anlasse kategorisch zu erklären, dass es keine siebenbürgische Frage gibt, folglich von der Lösung einer solchen nicht die Rede sein kann.

Ich habe in Aussicht gestellt, den ungarländischen Rumänen die Eurer Excellenz wohlbekannten Zugeständnisse zu machen.

Dies werde ich im hoffentlich bald eintretenden geeigneten Zeitpunkte tun, muss aber gegen die oben erwähnte Auffassung entschieden Verwahrung einlegen.

Tisza.”

(„Tisza István gróf összes munkái,“ II kötet, 431. szám).

Ha akkor, amikor már háboruban állottunk, amikor Románia magatartása közbömbös igazán nem lehetett, ilyeneket ír a követnek, akkor elhihetjük, hogy 1910-ben és 1913. őszén egészen más indokok vezették a román politikussal való tárgyalásokhoz.

Akkor elhihetjük: szerette volna elérni a románoknál is, ami a német és rutén nép nagy tömegénél meg volt, hogy a magyar nemzet virulása és fejlődése a román nemzetben ellenszenvet ne ébresszen, hanem ezzel a maga nemzeti eszméjét összegegyeztesse.

MA és HOLNAP

vehet még sors'egyvet a

WAGONS-LITS // COOK

elárusítótól ARÁD, Minorita-palota.

6096

Holnapután húzás!

Kép és képkerepezés legolcsóbban M. Vajda succ. PAULINA KRAUSZ Színházépület 581

Színház - Művészet

»Tosca«

Puccini operája, Tyron Silvia és Dinu Badescu vendégjátékával a Várost Színházban

Az aradi magyar színtársulat legelső operaelőadása hosszú évek szünete után előkelő és hálas közönséget vonzott a keddesti reprizre. Puccini romantikus operájának előadását külön eseményre avatta ezenkívül az a tény, hogy a címszerepet Tyron Silvia asszony, a clujji Operaház kitűnő művésznője, Cavaradossi pedig Badescu, a bucuressi-i Operaház tagja énekelte, mint vendég. Ezen az előadáson hallhattuk újra Róna Dezsőt egyik legparádésabb szerepében, Scarpiában és nagy ambícióval debütált a színtársulat kórusa is, melynek a jelek szerint nagy szerepet szánt operaterveivel kapcsolatban a színház igazgatósága.

Az első operaest valóban igazolta az igazgatóság elgondolását, mert a közönség megértéssel és méltánnyal fogadta az előadást. A siker legelső palmaága kétségkívül Tyron Silvia asszony Toscáját illeti, melynek szerepében oly kitűnően érvényesült színes, melegtónusu, modulációkban gazdag szopránja. Megragadó játéka egészítette ki alakításának tökéletességét, mely nagyvárjában jutott kirombanó sikerü kifejezésre. Partnere, Dinu Badescu Cavaradossija lírai tenorjával gyönyörködtetett. A közönség ugyancsak kifejezetten meleg rokonszenvvel fogadta és gyakori tapsokkal honorálta áriáit és duettjeit. Róna Dezső Scarpia szerepében régen nem élvezett élményben részesítette a közönséget és örömmel hallottuk újra fölcsepdülni szélesskálajú baritonját az aradi színpadon. Kozma sekrestyése, Szabó Gyula Sciaroneja és Faludy Károly Spolettája tetszést aratott. A kórus teljesítménye illuziótkelően emelte az előadás értékét, melynek karnagy székében régi, értékes ismerősként tapsolhattuk meg Csányi Mátyás izigvéri tisztá zenét reprezentáló egyéniségét, mely a zenekar és a kórus munkáján megérzett. Az első operaelőadás elérte célját; a közönség őszinte tetszését nyerte el és meleg övációban részesítették a vendégszereplő művészeket.

Ma este van a „Jó üzlet” premierje. Végig kacagás, vidám jó hangulat és humor a „Jó üzlet”. Heltal Jenőnek a budapesti Vigaszínházban nagy sikert aratott vigjátéka. És ezt a vigjátékot ma, szerdán este mutatja be az aradi magyar színház este fél 9 órai kezdettel. A ma esti „Jó üzlet” főszerepeit: R. Horváth Mici, Hegyessy Magda, Dálnoki Dúdos, Székely, Jávör, Kozma, Kun és Szabó játsszák.

Tyron Silvia és Dinu Badescu bucsufellépése. Csütörtökön este fél 9 órakor Puccini legszebb alkotása: a „Pillangókisasszony” vezető főszerepeiben bucsuznak Aradváros közönségétől. A Pillangókisasszony többi főszerepeit: R. Horváth Mici, Róna Dezső, Ladiszlay József, Faludy Károly és Szabó Gyula játsszák. Csányi dirigál és részt vesz a 40 tagú vegyeskar.

Tömegszerencsétlenség

a melbournei nemzetközi autóversenyen

Melbourneból jelentik: Tegnap folyt le a nemzetközi autóverseny az ausztráliai Melbourneben, amelynek során tömeges szerencsétlenségek fordultak elő. Összesen ötvenkét résztvevő startolt az angol király nagydíjáért kitűzött versenyen. Huszonnégy ausztráliai versenyzőn kívül hét angol, két francia, három olasz, négy indiai és egy német gépkocsi állott starthoz. A verseny során kilenc autó borult fel. Az egyik gépkocsi a fordulat hevében átszakította a vasbetonpalánkot és a közönség közé rohant. Hat embert halálragaszt az autó, amely azután felrobbant. A versenyző és a műszerész szintén meghaltak. A többi nyolc szerencsétlenség alkalmával három versenyző halt meg és ötven sebesült meg súlyosabban. Az egyik gépkocsi éppen a tribün előtt borult lángba. Az első díjat egy angol versenyző nyerte meg.

Kilencven utasával elsüllyedt egy gőzhajó

— Borzalmas katasztrófa a szmirnai kikötő közelében —

Szmirnából jelentik: A szmirnai kikötőtől egy kilométer távolságban elsüllyedt az „Inebolu” nevű gőzhajó. A hajónak raktárhelyiségeibe viz hatolt be és a 200 főnyi utas közül csak 110-et sikerült megmenteni. A többi 90 utasnak nyoma vesztett és azt hiszik, hogy azok mind a vízbe fulladtak.

Későbbi jelentés szerint az „Inebolu” nevű hajó percek alatt süllyedt el. A sötét éjszakai

viharban a hajó nem tudott a kikötőbe befutni és körülbelül egy kilométernyi távolságban horgonyt vetett. Eközben a hajó kéket kapott és a benyomuló víztömeg következtében elsüllyedt. Egy angol teherhajó 100 utast megmentett, a többiek a személyzettel együtt vízbe fulladtak. A „Polo” nevű hajó a szerencsétlenül járt hajó utasainak mentőtesteit kirakásztta.

A szabad deviza kereskedelmi rendszere mellett szállt síkra Costinescu miniszter

„Vagy meggyőzőm a kormány tagjait, vagy távoزم” — Eltűnik a kivitel jutalom rendszere — A nemzeti-parasztpárt vidéki tagozatai tudomásul vették a tömegtüntetés felfüggesztését

Bucurestiből jelentik: Ma délután miniszteri értekezlet volt, amelyen elsősorban a külkereskedelmi és devizarendszer elkövetkező formájával foglalkoztak. A Lupta intervjút közöl Costinescu minisztertől, aki harciasan szállt síkra a szabad devizakereskedelmi rendszer mellett.

— Ha nem sikerül a szabad devizakereskedelmi rendszerét elérni, — mondotta a miniszter, — kész vagyok lemondani. A jelenlegi külkereskedelmi és devizarendszer tarthatatlan, éppen ezért gyors elhatározással akarom megváltoztatni ezt a rendszert, hogy eltűnjönnek kellemetlen következményei. Szabad devizakereskedelmi: ime ez a megoldás. Ha az exportőrök tudják majd, hogy a kivitt áruból származó devizáknak megfelelő lei ellenértékül áll rendelkezésre, ha tudják majd, hogy megfelelő árfolyam szabja majd meg ezeknek az üzleteknek menetét, amely mindenképpen tekintettel lesz a szabad piac árfolyamaira, akkor majd senkinek sem áll érdekében a devizahalmozás. Ami pedig az importőröket illeti, kielégítő, a szabad piachoz igazodó árak mellett könnyen szerezhetik majd be devizaszükségletüket. Ezzel a rendszerrel talán eleinte drágább lesz majd a deviza, mint a 44 százalékos rendszer mellett, kétségtelen, hogy egész rövid időn belül csökkennek majd az árak, hogy a kezdet kezdetén az árfolyamok ne mutassanak igazolatlan emelkedést, maximális árak rendszerét vezetjük majd be a vételeknél és eladásoknál és ezt a maximális árat nem szabad megszegni. Ez a rendszert devizahivatal bonyolítaná le. Ezt a hivatali szakemberek vezetnék és célja, rendeltetése kizárólag az új rendszer adminisztratív ügyeinek lebonyolítása, anélkül, hogy befolya a rendszer érdemi irányításába. Az állam szükségletét megállapítandó norma szerint visszatartanak s a különbözet fedezésére is meg lenne az eljárás.

A miniszter a továbbiakban részletesen fejtegette az új rendszer előnyeit és hangsúlyozta, hogy ezerszer eltűnik a kiviteli jutalom rendszere és megszűnnek az összes, most annyit hangoztatott panaszok. A lejjel való lefedezés rendszere megszünteti a 44 százalékos jutalékot, ami azonban nem történik visszaható erővel. Costinescu miniszter leszögezte még, hogy ezt a rendszert tartja egyedül célravezetőnek és éppen ezért, ha kell, pozíciójának veszélyeztetésével is megvédi azt.

— Vagy meggyőzőm a kormány tagjait — mondotta a miniszter — vagy távoزم.

Itt említjük meg, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége szombat este körtáviratot intézett a vidéki szervezetek vezetőségeihez, melyben tudatták a központi állandó választmány döntését. A vidéki szervezetek tudomásul vették a tömegtüntetés felfüggesztésének tényét és ugyancsak távirati úton válaszoltak, kifejezve tökéletes szolidaritásukat a pártvezetőség iránt. Mihalache holnap tér vissza Topolovenből. A pártvezér a többi nemzeti-parasztpárti képviselővel együtt résztvesz a parlament megnyitásán.

Kéthavi börtönre ítélték egy aradi anyát, aki a kutba dobta újszülött gyermekét

— Bűnpörök tömegtárgyalása az aradi törvényszéken —

Ma délelőtt az aradi törvényszéken tömegesen tárgyalták le a bűnpöröket, a legtöbb azonban kisebb jelentőségű esemény volt. Egyike a legérdekesebbeknek volt Jaga Anna aradi cselédleány esete, akit gyermekgyilkossággal vádoltak. Jaga Anna a vád szerint egy kutba dobta újszülött gyermekét. A mai tárgyaláson a leány elmondotta, hogy a gyermek közvetlenül születése után meghalt és azért dobta a kutba, mert megijedt és félt a következményektől. A tanúk kihallgatása után dr. Stanojev Nicolae ügyvéd rámutatott arra, hogy nem állanak rendelkezésre kellő bizonyítékok a vád alátámasztására, de ha tényleg megölte volna gyermekét, emberi szempontból megérthető tette. Az elcsábított leány elsősorban attól félt, hogy a társadalom elítéli, azonkívül tisztában volt azzal, hogy nem tudja kis béréből eltartani a gyermeket, mindkettőre tehát nyomor várt volna. Felmentést, arra az esetre pedig, ha a törvényszék nem találná ártatlannak védené, úgy enyhe büntetést kért. A bíróság rövid tanácskozás után két havi börtönre ítélte Jaga Annát és a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

Ugyancsak ma délelőtt tárgyalták Bodea Avram drauti gazda ügyét, akit azzal vádolták, hogy megsértette a foglalni jött Cociuba adóvégrehajtót. Pausesti Nicolae védő kifejtette, hogy a végrehajtó lépte túl hatáskörét, amikor el akarta vinni a gazda ingóságait, mert a vagyonos birtokosnál erre nem lett volna szükség. A bíróság 15 napi elzárásra és 1000 lei pénzbüntetésre ítélte a gazdát.

Schwarz Mihály oradeai zsebtolvaj a vonaton kilopta Müller Vince aradi lakos pénztárcáját, amely 5500 leit tartalmazott. A bíróság hat havi börtönre ítélte, az elítélt fellebbezett.

Micalacan történt néhány hónappal ezelőtt, hogy Nadaban Gheorghe az egyik kocsmában összeveszett Mladin Brad-al, akit hábaszurt. A bíróság ma kéthavi börtönre ítélte tetteért.

Egy többszörösen büntetett fiatalkoru

György görög király csütörtökön délután indul el Londonból

Londonból jelentik: György görög király csütörtökön délután két órakor Párisba utazik, ahol két napig marad, majd szombaton Firenzébe megy. Itt találkozik két nővérével, közöttük Helena hercegnővel. A király nővérei két hét múlva Athénbe utaznak, ahol elfoglalják a királyi palotát, míg György király Rómába megy, az olasz király meglátogatására. Onnan utazik azután Athénbe. A görög király arra kérte a kormányt, hogy egyszerű és minél kisebb költséggel járó fogadtatást rendezzenek számára.

tolvaj is a bíróság elé került ma. D. S. számos biciklilopást követett el Aradon, amiért ma vontá felelősségre a törvényszék. Egy évi börtönt kapott, miután visszaeső bűnös.

Rudau Ioan paulisi gazda súlyos testi sértéssel vádolva került ma a bíróság elé. A vád szerint ez év februárjában megverte Ardelean Petrut. A mai tárgyaláson kijelentette, hogy Ardelean három év óta üldözi és több ízben megtámadta. A bíróság 20 napi elzárásra ítélte.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Visszavonhatatlanul utoljára!

Minden nőt szerettek

Főszerepben JAN KIEPURA.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Premier!

BABOONA

Martin és Osa Johnson repülőgépes expedíciója Afrika eddig ismeretlen vidékein. A film felvételeit Martin Johnson készítette halált megvető bátorsággal és emberfeletti energiával. Egy film, amely rendkívül érdekes, látványos, izgalmas és tanulságos mindenki számára.

URANIA Este 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Premier!

A pajkos hercegnő

A szezon legkedvesebb, legszebb filmoperettje! Csupa romantika! Csupa melódia! Csupa sziv!

JEANETTE MAC DONALD, mindenki kedvence. — NELSON EDDY, a délceg megjelenésű, csodáshangu baritonista.

Jón! „AZ ELCSERÉLT VÖLEGÉNY” (Mach' mich glücklich.) A humor és féktelen jókedvű filmje. Főszereplői: ELSE ELSTER, HARALD PAULSEN, URSULA GRABLEY, RALPH A. ROBERTS, ADELE SANDROCK.

Legutolsó huzásnál **6.000.000-ot** nyertek a Banca Română de Comerț bucaresti bankház szerencsés vevői. **Még 2 nap a huzásig!** Sorsjegyek kaphatók: Főzlet Arad, Bul. Reg. Maria 8. és Cultura papírkereskedésben. 6341

HIREK

ÉLŐ LELKIISMERET

A budapesti rádió az elmúlt napokban *világi hangot közvetített. A szavak, amelyeket a rádió hullámai világra röptettek, több, mint negyedszázada hangzottak el és az, aki elmondotta őket, már huszonöt esztendeje halott. A gramofonlemez és a rádió: a technika közvetítésével szólalt meg most ez a hang, mint az élő, örökkön élő lelkiismeret.*

Amíg élt, *Folsztojt egy brit birodalom, az akkori Oroszország élő lelkiismeretének lehetett nevezni, vagy talán még ezen is túl: az emberiség lelkiismeretének. Az ember, akiben ennek a lelkiismeretnek lángja lobogott és akit ez a láng emésztett, huszonöt esztendővel ezelőtt, esett össze és halt meg egy kis oroszországi község pályaudvarán. Betegen menekült el otthonából, amely nem volt otthona, menekült családjából, abból a környezetből, amely sokkal kevéssé tudta megérteni, mint a távoli idegenek.*

Huszonöt esztendővel ezelőtt halt meg és a hangjáról felvett gramofonlemez rádióközvetítése a kegyelet megnyilvánulása volt a negyedszázados évfordulón.

Korának írója volt és mégsem egy korszakot rajzolt meg, hanem az embert. Tökéletesebben korszakot író le nem írhat, nem érzékeltethet, mint, ahogyan ezt ő tette regényeiben. A kort jellemezte és a korban az embert írta. Egyszerűbb eszközökkel embert még nem jellemeztek, mint Tolsztojt. Banalitás, de éppen ezért igaz, mert ezt a banális kifejezést kívánja: aki Tolsztojt valamelyik regényét olvasta, az úgy gondol vissza annak hőseire, mint személyes ismerőseire.

És nemcsak alakjai éltek, de problémái is. Ezek ma is élnek, mert nem olyan problémák, amelyek néhány évtized alatt idejüket mulják, vagy „megoldást nyernek”.

Idealista volt. És értéke ma éppen ezért több, mint bármikor, mert ebben a korban oly kevés az idealista. Hitt abban, amiben ma oly nehéz hinni, az emberben. Hitt abban, ami ismét kezd időszerűtlen lenni, a békében. Egy életet szentelt, áldozott ennek a hitnek és amikor a valóság, a külvilág, közvetlen környezete élő és megdönthetetlennek látszó cáfolata volt ennek a hitnek, elmenekült a valóság elől, csak hogy — hitét megmenthesse.

Halálának huszonöt éves évfordulója alkalmából cikket írt róla a Nobel-díjas Ivan Bunin. Ebben a cikkben említi meg, hogy utóljára akkor látogatta meg Tolsztojt, amikor ennek hét éves Wanja nevű fia meghalt. Tolsztojt ekkor ezt mondta neki:

— Mit jelentsem az, hogy meghalt? ... Halál nem létezik, Wanja nem halt meg. Addig, amíg szeretjük, Wanja él ...

Tul a napokban megszólalt és rádión közvetített hangon, a kor Tolsztojnak ad igazat. Halál nem létezik. A szovjet, amelynek hivatalos világnevezete nem egyeztethető össze Tolsztojéval, Moszkvában Tolsztoj-muzeumot épít és Tolsztoj könyveit százezres példányszámokban adja ki.

A világnak, jobban mint valaha, szüksége van arra a mélysegesen emberi lelkiismeretre, amelyet valaha Tolsztojt jelentett. És mivel ezt a lelkiismeretet élőkben nem találja és nem találhatja meg, a huszonöt éves halotthoz menekül. A kölcsönkönyvtárakban és az emberekben Tolsztojt még mindig él.

Él, mert a világnak épp a sötét napokban élő és világító lelkiismeretre van szüksége és él, mert szeretik. „Addig pedig, amíg szeretik, Tolsztojt él...” (m. t.)

— **ÉJJELEI LEHÜLÉS.** Mérsékelt szél, változó felhőzet, több helyen köd, nyugaton esetleg eső lehetséges. A hőmérséklet alig változik, csak az éjjeli fűtés erősödik.

— **Kivitelei tilalmat léptetett életbe a német kormány.** Berlínből jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amelyben kivitelei tilalmat léptet életbe élelmiszerekre és fontos nyersanyagokra. Így kivitelei tilalom alá esik az ételzsír, ételolaj, burgonya, míg az ipari termékek közül: a textil, vas és fém, gummiáru, bőrök és olajok. A kivitelei tilalmat azért találták szükségesnek, hogy biztossítsák ezekben a cikkekben Németország belső szükségleteit.

Ne felejtse el, hogy huzás napján nincs ideje sorsjegyet vásárolni! Keresse fel még ma a Goldschmidt Bankot, s vegyen egy szerencsés sorsjegyet!

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.25 és fél, London 15.14 és fél, Newyork 307 és fél, Milánó 24.95, Amszterdam 287 és fél, Berlin 123.65, Prága 12.72, Varsó 57.85, Belgrád 700, Bucaresti 250.

— Angliából kiutasították egy német újságírókat. Londomból jelentik: Angliából ma kiutasították dr. Tasch német újságírókat, a „Völkischer Beobachter” londoni tudósítóját. A kiutasítás okát hivatalos helyről még nem indokolták meg. Magánrésztől származó értesítések szerint Tasch dr.-nak azért kellett távozni, mert élesen támadó cikk jelent meg néhány nappal ezelőtt Churchill-ről a Völkischer Beobachter-ben. Ezt a cikket, a mely állítólag válasza volt egyik londoni lapban Hitler ellen megjelent cikkre, dr. Tasch írta.

— **Manuila Fabricius lipovai főesperes halála.** Lipováról jelentik: Hétfőn hajnalban hosszas szenvedés után elhunyt Lipova főesperese: Manuila Fabricius. Az elhunyt 1864-ben született, aki saját maga erejéből vasszorgalommal végezte tanulmányait. Felszentelése után Sambatenire neveztek ki, ahonnan Lipovara került. Egyházi, iskolai és kulturális téren nagy érdemei voltak. Dr. Manuila Camil timisoarai kamarai főbírók édes-atyját gyászolja az elhunytban. Temetése szerdán délután lesz.

— **Leszállt a sztratoszféra-léggömb.** New-Yorkból jelentik: Az „Explorer” sztratoszféra léggömb közép-európai időszámítás szerint 23 óra 13 perckor leszállt a Délakota állam White Lake közelében. Stewens kapitány a repülésről elmondta, hogy 9300 méteres magasságból beszélgetést folytatott rádióján Londonnal. Kijelentette, hogy a legnagyobb magasságban nem is 55 fokot mutatott hőmérője.

— **Dr. Ujhelyi József gyásza.** Mély gyász érte dr. Ujhelyi József aradi orvost. Édesanyja, Ujhelyi Ignácné a napokban hunyt el. Újhelyi 62 éves korában. A népszerű és jótékonyágáról közismert uriaszonty gyermekei: dr. Ujhelyi József, Reményi Lászlóné és Ujhelyi Miklós gyászolják. Ujhelyi Ignácnét nagy részvét mellett temették el.

Emlékszik még az ötmillió és egymillió környeményekre, amit a Goldschmidt Bank szerencsés sorsjegyvétel nyertek? Miért ne lehetne Ön is ezek közt a szerencsés emberek közt! Vásároljon egy Goldschmidt-sorsjegyet és biztosítia szerencsését!

— **Idegrohamában baltával agyonverte alkoholista férjét.** Bucarestből jelentik: A Str. Ciocanu borzalmas családi dráma játszódott le. Goldenberg Dávid megrögzött alkoholista részegen ment haza és felesége, aki kétségbeesetten látta, hogy ismét ittasan érkezik meg, baltát ragadott és férjét hétszer egymásután fejbevágta. Az aszszonyt a szomszédok fegyverezték le, de beszámíthatatlan állapotában ezt kiáltozta: „Engedjenek el, még nem halt meg, hadd vágiam el a nyakát”. A nőt nagynehezen sikerült megfűkezni és átadni a rendőrségnek.

— **Robbanás és tűz egy londoni főúri palotában.** Londomból jelentik: A St. James-palotában az elmúlt éjszaka robbanás következtében tűz ütött ki. A palota 6 termében vannak elhelyezve a gloucesteri hercegi pár nászajándékai. Az esetről idejekorán értesítették a hatóságokat és a tüzet sikerült hamarosan eloltani és ezzel megmentették a nagyértékű ajándékokat.

Alarcosbáli probléma

— *Te jó Isten, most hová teszem a pápaszememet ... ?*

Az evés szükséglet, azonban legtöbbször kellemes szükséglet,

csak a gyomorhajosok tízezreinek válik az élesztés borzalmas kinodássá, amint G. T. kerskedő írja Botosaniból.

„Hányinger és görcsök, amik elővettek minden étkezés után, az evést irtózatossá, torturává tették számomra. Álmatlanság győrt, idegrendszere amnyira tönkre men, hogy elvesztettem minden étkekedvemet. Párheti „Gastro D” kezeés után amnyira megjavult állapotom, hogy örömmel közölhetem: ismét tudok enni, dolgozni, aludni. Minden szenvedő embertársamnak nyugodt lelkiismerettel ajánlom ezt a kitűnő gyógyszert.”

A „Gastro D”-t Lei 130.— utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: Császár E. gyógyszer-tára, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Buja Sándor dr. temetése

Kedd délelőtt fél tizenegy órakor, az egész város őszinte részvéte mellett kísérték utolsó útjára magasfalvi dr. Buja Sándort, a népszerű karnagyot és zenetanárt. A felsőtemető halottasháza előtt többszáz főnyi tömeg állta körül a koporsót. A gyásztól megtört édes-apa, Buja Sándor, magába roskadva állott leánya, özvegy dr. Buja Sándorné és unokája mellett, akik fájdalmas zokogással bucsuztak el a halottól. A katolikus főgimnázium énekkara, melyet az elhunyt szervezett meg, gyászdalokat énekelt, a rendőrszenekar pedig gyászdalokkal bucsuztatta az elhunyt karnagyot, akinek életében olyan nagy szerepet játszott a zene. Szöcs Didák katolikus gimnáziumi hittanár vezette el a gyászszeretartást. Rubischko Bálint és Bálint András lelkészek segédlete mellett. Ezután Fischer Akadár a katolikus főgimnázium igazgatója, megható szavakkal bucsuztatta el az elhunyt hozzátartozóitól, kedvence énekkórusaitól, zenekarától, valamint diákjaitól, akik testületileg jelentek meg volt szeretett tanáruk temetésén. A bucsubeszéd alatt felhangzott a zokogás és a menet megindult a megasott sir felé, ahol örök nyugalomra helyezték dr. Buja Sándort. Szöcs Didák egy utolsó könyörgést mondott el a sir felett, aztán az énekkarok és a rendőrszenekar gyászdalokkal még egyszer felhangzottak a temetőben. A gyászszeretartáson megjelent dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök a minorita-rend képviselőjében. A gyászszeretartás után a tömeg meghatott lélekkel távozott a temetőből.

— **Katonai jelentkezések sorrendje.** November 12-én, kedden az 1921. évi korosztályhoz tartozók jelentkeztek. November 13-án, szerdán az 1922. évi, november 14-én, csütörtökön pedig az 1923. évi korosztályon van a jelentkezés sora. A további jelentkezéseket időrendben közöljük.

— **A gyomorhajas, gyomorhajos, bélsárpangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvtalaj, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan, elmúlik. Az orvosok ajánlják.**

— **Valutacsempészésért elítélt magánhivatalnok.** Braun Zoltán aradi magánhivatalnok ez év júliusában Budapestre utazott és a határállomáson 1000 leiel többet találak pénztárcájában, mint amennyit bevallott. A törvényszék ma 1000 leiel pénzbüntetésre ítélte és elrendelte a határnál lefogalt 1000 leinek az állam javára történő elkobzását.

Előrelátó ember nem vár az utolsó napra, hanem még ma bemegy a Goldschmidt Bankba sorsjegyet kifizetni!

— **Erőszak vádja egy aradmegyei vasutas ellen.** Az aradi törvényszék mára tüzte ki Bodea Simion vasuti fékező bűnpörének tárgyalását. A Simand községben lakó fékező ellen feljelentést tettek, amely szerint behatolt egy községbeli gazda lakására annak távolléte alatt és erőszakot követett el a gazda 14 éves leánya ellen. Ma megállapított nyert, hogy az ügyben az ügyészség még nem folytatta le a vizsgálatot, mire áttették az iratokat az ügyészséghez.

— **CAROL KIRÁLY ANGLIAI UTJA.** Londonból jelentik: A Press Association értesülése szerint Carol román királynak a közeljövőben tervezett angliai útja magánjellegű.

— **Kivégzés előtt a Lindbergh-bébi elrablója.** Trentonból jelentik: A Lindbergh-bébi elrablása és meggyilkolása miatt halálraítelt Hauptmann Bruno fellebbezést nyújtott be a legfelsőbb bírósághoz. Ha a fellebbezést elutasítják, ugy a jövő héten megtörténik Hauptmann kivégzése.

— **Gyanús halál.** Érdekes gyanús haláleset ügyében folytatott vizsgálatot a rendőrség. Dehelean Dumitru, Str. Dorobantilor 5. szám alatti lakos vadházastársa két hét előtt a ház előtt egy csecsemőt talált. Dehelean legnagyobb csodálkozására a csecsemőben saját gyermekére ismert rá akit — ugrálszik — elhagyott felesége tett ki az uccára bosszúból. A gyermeket gondozták, két hét múlva azonban meghalt. A haláleset gyanúsnak tűnt fel, mert a gyermek nyaka körül zsinagregelési nyomokat találtak. A vizsgálat azonban megállapította, hogy a zsinagregelést a gyermek sapkája okozta és a csecsemő betegség következtében halt meg. Az eljárást ebben az irányban befejezték, a gyermek anyja ellen azonban megindult az eljárás.

— **A Wizo kulturdélutánján** Rosenfeld Sándor, a timisoarai „Uj Kor” szerkesztője tartott előadást „Merre mutat a zsidóság óramutatója” címmel. A kitűnő előadó a zsidó nép kvalitását s alaptermészetét ismertette és főképpen a Hámán könyvében lefektetett alapigazságra támaszkodva, megmagyarázta, hogy miért fordulnak egyes idegen népek céltudatosan a zsidók ellen. Maryon és Borochovon, a híres lengyel szociológuson keresztül megvilágította az antiszemitizmus kiindulópontjait. Az előadó alaptalannak minősítette azokat az elméleteket, amelyekkel az antiszemitizmust alátámasztják. Rámutatott ezután arra, hogy a zsidó nép egyedi ugyanúgy, mint a zsidóság összessége mindenkor az önálló pályára törekedett.

— **AZ ELSŐ MŰVESZT AZ ARADI OLIMPIA KLUBBAN.** Szerdán este művészi élményben lesz részük az aradi Olimpia klub tagjainak: az Aradon vendégszereplő Tyron Silvia és Badescu, az országosnevű művészek a klub vendégei lesznek és több operaáriát énekelnek az este folyamán.

— **Elhásadásnál, közhvényél és cukorbetegségnél,** oxaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes és „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Az orvosok ajánlják.

— **Különös rablás Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt egy Nicola nevű bolgár kertes felkereste Bundov Petcov budapesti bolgár kerteszt, akinek ajánlatot tett közös földvásárlásra. Tárgyalás közben egy cigarettával kínálta meg Petcovot, aki alig tett néhány szippantást és eszméletlenül összeesett. Amikor magához tért, egész lakása üres volt. Nicola elvitte 3320 pengő készpénzt, valamint minden elmozdítható értékű tárgyat. Feljelentést tett a rendőrségen, azonban a rablónak egyelőre nyomaveszett. Azt hiszik, hogy Jugoszláviába szökött.

PRIMA SOCIETATE DE AUTOBUSE

I. MERA & Co. Arad

Str. Colonel Paulian 10-12. Telefon No. 4-27.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy november 11-től, hétfőtől

Arad-Timisoara

közötti útvonalon az autobusz menetrend a következőképpen változik:

Aradról indul reggel 7, d. u. 14 és 18-kor

Timisoaráról indul reggel 7, d. u. 14 és 18-kor

Menetidő 1 óra 20 perc.

Indulás, valamint érkezés Aradon: Fehér kereszt szálloda.

Indulás, valamint érkezés Timisoaran: Belváros, Kadett-iskola.

Ugyancsak 1935. nov. 11-től autobuszjáratot indítunk

Sannicolaul-Mare — Lovrin-Pasac — Arad

közötti útvonalon.

Indulás Sannicolaul-Mare-ről reggel 05-30 órakor

Erkezés Aradra reggel 08-00

Indulás Aradról d. u. 18-00

Erkezés Sannicolaul-Mare-ra d. p. 18-30

Indulás valamint érkezés Aradon: Fekete Bárány étteremtől. 6305

— **Kettős halálos tragédia Timisoaran.** Timisoaráról jelentik: Timisoaran tegnap este megrendítő kettős halálos szerencsétlenség történt. Este 11 óra tájban a mentőket a Doja-ucca 21. szám alatti házhoz hívták, amelynek egyik lakásából átható gázszag szüremlett ki. A mentők és az időközben odaérkezett rendőrök felfeszítették a lakás ajtaját és behatoltak oda. Megdöbbenve konstatálták, hogy a lakás tulajdonosa, Bayer Jánosné 26 éves munkásnő és 2 éves Ilonka nevű leánya holtan fekédték a hálószobában az ágyon. Az első percekben mindenki azt hitte, hogy kettős öngyilkosságról van szó, de az öngyilkosság eszközét sehohsem találták. A vizsgálat kiderítette, hogy nem öngyilkosság, hanem tragikus szerencsétlenség történt. Valószínű, hogy a ház előtt elhaladó gázvezeték egyik csöve megrepedt, a gáz beszivárgott a lakásba és megölte az anyát és gyermekét. Megállapítást nyert, hogy a halál mintegy 48 óra előtt következhetett be. A kettős szerencsétlenség nagy megdöbbenést keltett, annál inkább, mert az utóbbi években Timisoaran már több hasonló eset történt.

Ma este nyulgerinc és vargabéles a Gambrinus dísztermében 6340

— **Részeg volt a vádlott, letartóztatták és elhalasztották a tárgyalást.** Az aradi törvényszék második szekciójának ma kellett volna tárgyalni azt a bünpört, amelyet a siriai csendőrmester feljelentése nyomán indítottak Bendea Petru és két társa ellen hamis eskü címén. A három vádlott ugyanis a csendőrmester egyik bünygyében azt vallotta, hogy az altiszt kergetett halálba egy lopással gyanúsítottat és emiatt feljelentették őket. A mai tárgyaláson az egyik vádlott, Nagy Antal teljesen ittas állapotban jelent meg a bíróság előtt és oly modortalanul viselkedett, hogy a bíróság kénytelen volt szerdára halaszni a fő tárgyalást, egyben azonban elrendelte a vádlott letartóztatását.

Az aradi Zsidó Nemzeti Szövetség ma este dienetet tart.

Bíróadók: Wiesel Jenő (Palesztinai beszámoló) és Deutsch Albin.

— **Az átjáróház titka.** Schramm Rudolf lipovai lakos ma megjelent az aradi rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen családja miatt. Schramm elmondta, hogy felkereste egy ember, aki felajánlotta, hogy olcsó, alkalmi cukrot szerez számára. Schramm — minthogy nem bízott az idegenben — elkísérte ahhoz a házhoz, ahol állítólag a cukrot kapni lehetett. Az idegen átvett tőle 500 leit, elült a házban és többet nem jelentkezett. Később kiderült, hogy átjáróház volt és a furfangos szélhámos a hátsó kijáraton távozott. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

— **Ma november 13-a.** A régi igazság, hogy sok dolog van az ég és föld között, amiről az emberi értelemnek leghalványabb fogalma sincs, nemcsak filozófiai tétel, hanem tényleges valóság is, amibe lépten-nyomon beleütközünk. Például senki sem tudná megmondani, miért szerencsés nap a 13-a. Aminthogy senki sem tudja megmondani, miért vásárolnak annyian ezen a napon sorsjegyet és főleg a szerencsés WAGONS-LITS-COOK elárúsítótól. Tény azonban, hogy az e napon vásárolt sorsjegyekből feltűnően sok nyer és legtöbbször nagy nyeresémet.

Elismerés az aradi Zwack-likörgyárnak

Bucurestiből jöve ma Aradra érkezett Zwack Béla, a Zwack-likörgyár igazgatósági tagja. Zwack Béla meglátogatta az aradi Zwack-likörgyárat, ahol az itt készülő gyártmányok minőségét vizsgálta felül. Az aradi Zwack-gyár ugyanis összes gyártmányait a Zwack J. és Társa cég száz éves receptjei alapján készíti. Ezeknek a recepteknek tökéletességét egy évszázad multja igazolja és az aradi gyár természetesen nagy súlyt helyez arra, hogy gyártmányai pontosan a receptek előírásainak megfelelően készüljenek el.

Zwack Béla elismeréssel állapította meg, hogy az aradi gyár tökéletesen alkalmazkodik a Zwack-cég évszázados receptjeihez.

30 éven keresztül székrekedésben szenvedett

Sokáig keresett ellene orvosságot

Kruschen sónál állapotodott meg

A legtöbb székrekedés elleni gyógyszernek az a hibája — e nő tapasztalata szerint —, hogy csak időlegesen hat. Mint hogy végül is talált olyan szert, amelynek állandó a hatása, ezt írja:

„Mintegy 30 éven keresztül idült székrekedésben szenvedtem. Ezen szerencsétlen időszak alatt mindent megpróbáltam, amit csak lehetett és ezeket adtam ki, hogy megfelelő kurát találjak. Megengedem, hogy krónikus esetem volt és minden új gyógyszer egy vagy két napig használt is, de azután éppen ott tartottam, mint annakelőtte. Három hónappal ezelőtt tettem meg az első próbát Kruschen sóval és azóta minden reggel és amíg élek, minden reggel első dolgom ébredés után a Kruschen. — Kruschen örökké és semmi más szer. Valóban egészen más asszonynak érzem magam. Beleim óramű pontossággal működnek és ismerőseim dicsérik jó színemet. Ami igaz, igaz: Kruschen só az én házamban nagy becsben áll. Csak azt sajnálom, hogy nem próbáltam meg már évekkel ezelőtt.” — A. M.

Kruschen só a természetadta recept a belső tisztaság fenntartására. A Kruschen tartalmazta hat só belső szerveit enyhe, rendes működésre ösztönzi. Ezzel belseje megszabadul azokról a tisztatlanságoktól, amelyek, ha felgyülemlenek, aláássák egészségét.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Nagytűveg ára 95 lei. Kisüvegé 60 lei.

Az aradi törvényszék felmentett, a tábla elítelt egy aradmegyei vállalkozót

Az elmúlt napokban érdekes arad megyei bünpört tárgyalta a timisoarai tábla. A bünpört egy polgári keresetből keletkezett, amelyet egy aradmegyei vállalkozó indított özv. Pált Lajosné ellen, akit 120 ezer leies kölcsön visszatérítésért perelt. A polgári per folyamán vallomást tett Kapros Károly, Chisineu-Cris községbeli gazda, aki kijelentette, hogy látta, amikor a vállalkozó átadta a pénzt az özvegynek. Még mielőtt a polgári per befejezést nyert volna, Kapros közjegyzői nyilatkozatot terjesztett be, amelyben kijelentette, hogy visszavonja első vallomását, ittas állapotban vallott így, azonkívül a vállalkozó pénzt ígért, ha azt mondja, hogy látta, amikor a pénzt átadta özv. Pált Lajosnak. Az ügyből bünpör lett és az aradi törvényszék a tanuk kihallgatása után arra az álláspontra helyezkedett, hogy az első vallomás volt a realis és a közjegyzői nyilatkozat tartalmazza a hamis tanuzást. Ezért Kaprost hat havi börtönre ítélte, míg az ugyancsak vádlotként szerepelt vállalkozót felmentette.

Kapros fellebbezése folytán az ügy a tábla elé került, ahol az elíteltet dr. Deutsch Ferenc chisineu-cris-i ügyvéd, a Cordos és Deutsch-iroda képviselője reprezentálta. A tábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közjegyzői nyilatkozat a realis, míg az első vallomás hamis volt és ennek alapján Kaprost felmentette, míg az Aradon felmentett vállalkozót 10 ezer lei fö és 1000 lei mellékbüntetésre ítélte.

— **Ma az alantí gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Lángá Gará (vasútállomásnál)

BERGER: Calea Saguna.

Már csak pár nap a huzásig.

Akar milliomos lenni? az Ön szerenesekulcsa egy sorsjegy a

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-tól.

Aradi fióküzlet: Str. Bratianu No. 3.

Huzás 1935. november 15-én.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Izgalmas harc folyik a Jegybank és a nagyértékű devizákat rejtegető regáti vállalatok között

A Banca Nationala az angol hitelezőktől becsületszóval megerősített nyilatkozatot kér a reji kereskedelmi tartozások kifizetésével kapcsolatban — Az angolok megtagadták a nyilatkozat aláírását — Pusztulás fenyegeti a fővárosi fekete-tőzsdét, amely meggyöngyöztette a lei árfolyamát

A Banca Nationala új kormányzója, az energikus Constantinescu Mitica megalkuvás nélkül halad a megkezdett uton, hogy véget vessen a legnagyobb exportörök tilos devizaüzérének és ugyanolyan rendben tartsa a Jegybank deviza ellátását, mint ahogy az más államokban tapasztalható. A különböző országok nemzeti bankjai is sokat szenvednek a deviza nehézségek miatt, azonban, egyöntetű megállapodás szerint, sehosem viselkednek az exportörök annyira érzéketlenül, mint nálunk.

A bucuresti-i legfelsőbb pénzügyi fórumok egyre erélyesebben mutatnak rá arra, hogy a nálunk működő óriási petroleumtársaságok már majdnem két év óta tülteszik magukat a devizatorvényen és abból a tízmilliárd lei értékű devizából, amelyet szállítványaikért évente kapnak, keveset szolgáltatnak be a Jegybankhoz, a többit pedig részben a fekete-tőzsdén értékesítik, részben közvetlenül adják át az importöröknek.

Mitica Constantinescu új bankkormányzó elhatározta, hogy kiméletlenül érvényt szerez a devizatorvénynek és éppugy üldözti a visszaéléseket, mint ahogyan azt Magyarországon, Itáliában és Németországban már több mint egy év óta folytatják a bíróságok. A magyar és német hatóságok a legmagasabb állású személyeket sem kímélik, he deviza, vagy valuta visszaéléseket követnek el, mert másképpen lehetetlenség a pénzt a törvényes árfolyamon megtartani.

Nálunk mostanig csak lazán folyt az ellenőrzés és részben ez az oka a lei árfolyam sülyedésének. Az erélytelen devizapolitika szülte a 44 százalékos devizafelárat, amely aztán a megcélhatatlan megnehezülést, az élet megdrágulását eredményezte. Már több mint egy évvel ezelőtt rá kellett volna szorítani a petroleum vállalatokat és más exportöröket, hogy a Jegybankhoz szolgáltatassák be a törvényben és rendeletekben előírt kvótát és tartsák be a devizatorvényt. A Banca Nationala előbbeni kormányzója azonban nem látták előre gyöngeségük súlyos következményeit, amelyek azóta bekövetkeztek.

Az előbbeni bankkormányzók alatt annyira megerősödött a fekete-tőzsde, hogy most csoda lesz, ha a Jegybank jelenlegi vezetősége ki bírja azt irtani gazdasági életünkben.

Mint ahogyan Reynaud Paul, a volt francia pénzügyminiszter, az európai híru politikus bucuresti-i előadásában hangsúlyozta: „Kiváló sebészek kell lenni, aki teljes önzetlenséggel és energiával végrehajtja azokat az operációkat, amelyekkel megmentheti a leit és arra a nivóra juttatja, ahol az ilyen, tejei-mézzel folyó ország valutájának már régen lenni kellene.”

A sarokbaszorított exportöröknél, főleg a petroleum vállalatoknál nagy izgalmat kelt a Jegybank kormányzóságának erélyes intézkedése és folyton azt hangoztatják, hogy emiatt nagy károk fogják érni az országot, mert lecsökken a kőolaj és termékeinek kivitele, ha a vevő államokat azonnali fizetésre akarják rászorítani.

— A legaktuálisabb kérdés — így hangzik a petroleum exportörök szindikátusának válasza — az Olaszországba menő szállítványokért járó de-

vizák inkasszállása. Ha az olaszoktól erős devizában azonnali fizetést kívánunk, úgy nem vásárolnak tőlünk, hanem amerikai petroleumot vesznek, mert az olcsóbb, mint a miénk és mi csak úgy konkurálhatunk az északamerikai kőolajjal, ha folyószámlára (kliringre) exportálunk Olaszországnak is. Ha Itália készpénzt akar adni, akkor olcsóbb amerikai petroleumot vesz. A Jegybank vezetősége ne bennünket okoljon, hanem azt a rendszertelenséget, amellyel az ország pénzügyi politikáját egyesek az utóbbi években irányították.

Rendkívül érdekes eszközökkel akarja a Banca Nationala kipróbálni, hogy kik és milyen összegeket utaltattak át a fekete-tőzsdén a külföldre, elsősorban az angliai hitelezők számára.

Tudvalevőleg sokszázezer fontsterlinggel tartoznak importörjeink az angliai fonál- és más nyersanyagot exportáló nagy vállalatoknak: a hátralékos adósságok megfizetésére ez év augusztus 3-án Leon kereskedelmi alminiszter egyezséget kötött Londonban. Mivel a Banca Nationala kétségbevonja azt, hogy az angol hitelezők által kimutatott összes követelések tényleg fennállnak, pontosan meg akarja állapítani, hogy azokból az utóbbi két esztendő alatt a vállalatok, amelyek az angliai nyersanyagokat és más árukat felhasználták, tilos uton hány százezer fontsterlinget utaltak át? Az importörök nem merik ezt bevallani, mert a devizatorvény alapján súlyosan megbüntetnék őket. A Banca Nationala és a kereskedelmi miniszterium külön-külön elrendelték, hogy a belföldi adósok leiben sürgősen fizessék be a Jegybankhoz a fennálló tartozásaikat és pedig a 44 százalékos behozatali devizafelárral együtt. A Banca Nationalának erről szóló rendelete ezt tartalmazza:

Aradon és Aradmegyében befejeződött a lisztkészletek összeírása

Sok liszt van a malmokban a lakosság számára — A 22 banis fogyasztási adót a malomtulajdonosok fizetik

Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium kilogrammonként 22 bani fogyasztási adót állapított meg, amelyet azonban nem a pékek, hanem kizárólag a malomtulajdonosok fizetik meg.

A fogyasztási adó kifizetése céljából a minisztérium elrendelte a lisztkészletek összeírását, ami Aradon és Aradmegyében már megtörtént és a 11 kerületi adóhivatal közül 5 adóhivatal már beszolgáltatta a pénzügyigazgatóságához a lisztkészletekről szóló kimutatást.

Az összeírást egy bucuresti-i miniszteri felügyelő ellenőrizte, nehogy egyetlen kilogramm liszt is kimaradjon a kimutatásból, amely az aradi és aradmegyei 84 malom és a raktárak készleteit tünteti fel.

Már eddig is megállapítható, hogy Aradon és Aradmegyében most pár ezer vagon liszt áll részben az export, részben a belföldi fogyasztás céljaira.

A lisztfogyasztási illetéket kizárólag a malmok fizetik, így tehát a fogyasztók nem ismerik a

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 csöves teleskop szuperek takarékkapcsolásban, állomás-skálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5106

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad, Strada Moisa Nicoara 1 szám.

Az 1935. augusztus 3-án Londonban létrejött angol-román fizetési egyezmény alapján felhívtnak azok, akiknek Angliában hátralékos kereskedelmi tartozásuk van, hogy adósságuk 20 százalékát leiben, a 44 százalékos felárral, azonnal fizessék be a Banca Nationalához, 80 százalékát pedig a kereskedelmi miniszteriumhoz. Aki e felhívásnak nem tesz eleget, az ezután nem kap áru-behozatali engedélyt és semmiféle utólagos befizetését nem utalja át a Jegybank. A Banca Nationala bizonyítványt fog kiállítani a befizetésről és csak ezen az alapon kaphat a jövőben az importör kontingens behozatali engedélyt.

A leiben történt befizetéseket zároliák az angol hitelezők javára.

Nagy feltűnést kelt, hogy az angol hitelezők a régi tartozások törlesztésére az utóbbi hetekben történt átutalásokat nem fogadták el, mert a Banca Nationala olyan nyilatkozat aláírását kívánja tőlük, amely szerint ők becsületszavukra kijelentik, hogy az átutalt összeggel a hátralékos adósságokat kiegyenlítettnek tekintik és abból a jövőbeli áruszállítási számlák kiegyenlítésére, vagy azok előlegezésére semmit sem használnak fel. Ezzel a Jegybank azt szeretné elérni, hogy azok az importörjeink, akik az angol vállalatok számára a fekete tőzsdén már előzőleg átutaltak különböző összegeket, a veszteség elkerülése céljából most önként bevallják ezt a tilos műveletet, mert különben előbb az a helyzet áll elő, hogy a Jegybank által most átutalt összeggel olyan követelések is kiegyenlítődnének, amelyeket az importörök tiltott uton már előbb kifizettek. Az angol hitelezők azonban ehhez nem nyújtanak segédkezet és ezért megtagadták az aláírását annak a nyilatkozatnak, amelyben a becsületszavukat kellett volna lekötni.

Kenyérár emelésének okait. A fogyasztási illetékre való hivatkozással különként 50 banival emelkedett úgy a kenyér, mint a liszt ára, így tehát az ártöbblet kétszeresen érinti a fogyasztókat.

= A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara november 15-én Párisban harminchat ország kiküldöttjeinek részvételével ülést tart. Ezen az ülésen fogják megállapítani az elkövetkezendő két évre a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara általános munkatervének részleteit.

A legelőnyösebben és a legkényelmesebben a **SERVICIUL MARITIM ROMAN S. M. R.** hajóival utazhat

Palesztinába és Egyptomba.

valamint Török és Görögországba. Szakszerű utitanács és információk osztály.

Látogatási utazás-rendezés. Információk céljából forduljon a S. M. R. képviselőjéhez: 461

Künstler Utazási és vizumiroda Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

Sorsjegyjátékosok!

Írkozzatok be

Csoportjátékra

matematikai nyerési eséllyel a

Wagons-Lits // Cook

sorsjegy-osztályán Arad, Minorita-palota.

BIZALOM!

6096

DISZKRÉCIO!

Legkésőbb november 26-ig láttamoztatni kell a lakbér-szerződéseket az aradi pénzügyigazgatóságon

Az ellenőrzést már megkezdték a házaknál

Az aradi adókövetési pénzügyigazgatósághoz 248.814—1935. nov. 9. száma pénzügyminiszteri rendelet érkezett tegnap, amely a lakbér-szerződések illetékfizetéséről tartalmaz fontos utasítást. A rendelet szerint a bérleti szerződés keltétől számított 30 napon belül és legkésőbb november 26-ig mindenki köteles szerződését a pénzügyigazgatóság illeték- és bélyegügysztyánál bemutatni (II. emelet). Mindenki saját érdekében tegyen eleget ennek a kötelezettségének, mert az igazgatóság tisztviselői házról-házra járnak és ahol a szerződés láttamoztatásának elmulasztását állapítják meg, ott az illeték háromszorosát vetik ki büntetésül. Az ellenőrzést a házaknál már is megkezdték.

Ez alkalommal arra is felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy igen sok háztulajdonos nem tett eleget az ez év elején többször is közzétett egyik rendelet utasításának és nem jelentette be lakóit a pénzügyigazgatóságon. A bejelentési határidő már lejárt. Több ezer esetben állapították meg a mulasztást és azok miatt magas büntetést róttak ki, amelyeknek behajtása most van folyamatban.

— A DEVIZAJOGNÉLKÜLI IMPORTENGE-DÉLYEKET FELHASZNÁLÁS UTÁN SEMMISÍTİK MEG. Bucuresti-i jelentés alapján közöltük lapunk keddi számában, hogy a devizajognélküli behozatali autorizációkat vidéken be kell szolgáltatni a Banca Nationala fiókjához, a fővárosban pedig a külkereskedelmi irányító hivatalhoz. Bucurestiből ma pótlólag azt közlik, hogy ez a beszoolgáltatási kötelezettség csak a felhasznált importautorizációkra vonatkozik, amelyeket — a hét ezrelék illeték lefizetése után — azért semmisített meg a Jegybank, nehogy esetleg újból felhasználhassák azokat. Az engedéllyel együtt a vámokmányokat is be kell mutatni.

— Bérbeadják az öngyújtók egyedárusításának jogát. A C. A. M. már régebben elhatározta, hogy a törvénynek megfelelően bérbeadja az öngyújtók egyedárusításának jogát. Erről most szabályrendelet-tervezetet készített, amelyet bemutatót Antonescu pénzügyminiszternek. A tervezet szerint az országbajövetelkor minden utas csak egy öngyújtót hozhat magával és ezt utlevelébe bejegyzik, de az öngyújtót csak három hónapig használhatja. Azok a külföldiek, akik több öngyújtót hoznak magukkal, egy kivételével a többit a határon letétbe helyezik és kiutazáskor visszakapják azokat. A pénzügyminiszter még nem nyilatkozott, hogy végrehajtható-e a szabályrendelet.

— "TIZ MILLIÓ HEKTOLITER AZ IDEI BORTERMÉS" — EZT ALLAPITOTTA MEG A FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTERIUM. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium borosztályának igazgatósága hivatalosan közli, hogy újabb megállapítás szerint az egész ország területén tíz millió hektoliter bor termett, tehát három millió hektoliterrel több, mint a múlt évben. Érdekes, hogy az előző esztendőben a borfogyasztás évenként 6—8 millió hektoliter között váltakozott, az idén tehát 2 millió hektoliterrel több termett, mint amennyit tavaly, vagy azelőtt a belföldön megittak, vagy ecet és borszesz céljaira feldolgoztak. A bő termés teljesen indokolja az érdekeltek ama kérését, hogy legfelsőbb helyen mindent kövessenek el a borkivitel elősegítése érdekében.

— A háztulajdonosok országos közgyűlésén megsürgették a lakbérkülönbözeti illetékek kiállítását. Bucurestiből jelentik: A háztulajdonosok országos szindikátusai rendkívüli közgyűlést tartottak Brancovici tanár elnöke alatt. Az elnök sikeresedett hangon jelentette, hogy a pénzügyminiszterium az 1934—35. évi lakbérkülönbözeti kifizetésére semmit sem irányzott elő, habár Badulescu pénzügyminiszter ez év májusban megígérte a kiutalást. A szindikátus annakidején azt is kérte, hogy a háztulajdonosok bármilyen évbéli adótartozásukkal kompenzállhassák az államtól járó követelésüket, amit az alminiszter szintén megígért, de a kompenzállást csak 3 százalékos kölcsönkötvénnyel vagy csupán az 1934—35. évi adótartozással engedte meg a miniszterium. Ez azonban nem elég és a közgyűlés kimondta, hogy a háztulajdonosokkal súlyos méltánytalanság történt, ezért kéri ama kivánságok teljesítését, amelyeket Badulescu megígért. A közgyűlésen az aradi szindikátust Bradeanu képviselte, aki szintén felszólt.

"Pistukának cipőcskét és harisnyát, Julisnak ruhácskát és MINDKETTŐNEK EGY-EGY NEGYED SORSJEGYET vásároltam"

△ Sorsjátékon játszani egyenértékű a biztosítással, mert egészen világos mindenki előtt, hogy biztos és kétségtelen esélye van a nyereségre. A sorsjáték bármelyik játékosát választhatja a szerencse. Minden hónapban, pontosan és bizonyosan, 15. évi játékosok egész hosszú sorának nyernie kell. Négy hónap leforgása alatt, egy sorsjáték idején,

35 SZEMÉLY NYER EGY ÉS HAT MILLIÓ KÖZÖTTI ÖSSZEGET.

Maga a tero a legjobb bizonyíték.

Kérje el a sorsjegyórus-tól és tanulmányozza át gondosan.

Teljesen helytelen, ha MINDENT a szerencsétől vár. De még helytelenebb, ha orra előtt becsapja ajtáját, 200leiert havonta.

NOVEMBER 15.-én van az ELSŐ OSZTÁLY HUZÁSA.

Most van itt az ideje, hogy sorsjegyeket vásároljon!

SPORT KÖZLÖNY

Az élcscapatok közül csak a Sparta győzött a másodosztályu bajnokság vasárnapi fordulóján

Az alkerületi másodosztályu bajnokságban vasárnap a favoritokra rájárt a rud, csak a Spartának sikerült mindkét bajnoki pontot megszereznie

és így most már behozhatatlan előnyre tett szert és a másodosztályu bajnokság őszi győztesének tekinthető. Az élcsoport többi csapatai közül a Banatul a Vulturultól, a Fortuna pedig a pecicai oroszlanbarlangban a Virtuteatól szenvedett vereséget, az Astrának azonban sikerült az egyik pontot elhódítania a Slavia elleni meccsen és ez az egy pont elegendő volt ahhoz, hogy

az Astra ismét elfoglalja a második helyet.

A favoritok meglepő vereségein kívül meglepetés még a Titanus pontvesztesége is a Lyrával szemben.

A szövetségi díjban eddig csak az volt divatban, hogy egyes csapatok nem jelentek meg, most újabb divatot honosítottak meg és a mérkőzésre delegált bíró nem jelent meg a meccsen (amelyen kivételesen mindkét csapat jelen volt) és így a mérkőzés elmaradt.

Az egész szövetségi díj komolysága így veszélyeztetve van

és az a két meccs, amelyet vasárnap lejátszóttak, nem hozott lényegesebb eltolódást a táblázaton.

A másodosztályu bajnokság és a szövet-

ségi díj állása egyébként a következő:

Másodosztályu bajnokság:

1. Sparta	11	9	2	—	44	8	20
2. Astra	11	6	4	1	28	14	16
3. Fortuna	11	7	1	3	32	17	15
4. Banatul	11	6	3	2	30	15	15
5. Slavia	10	5	2	3	26	14	12
6. Titanus	11	5	2	4	19	15	12
7. Victoria	10	4	—	6	13	21	8
8. Vulturul	9	3	1	5	11	28	7
9. Virtutea	5	3	—	2	7	10	6
10. Concordia	9	2	2	5	14	29	6
11. Crisana	9	2	1	6	12	31	5
12. Patria	10	1	1	8	10	28	3
13. CS Lyra	11	1	1	9	7	23	3

Szövetségi díj:

1. Gloria	8	7	1	—	55	5	15
2. AMEFA	7	6	1	—	39	6	13
3. Olimpia-PTT	8	6	—	2	26	13	12
4. SGA	9	5	1	3	22	16	11
5. CAA	7	5	—	2	33	18	10
6. Tricolor	6	4	—	2	25	14	8
7. Hakoah	6	2	1	3	19	23	5
8. Intelegerea	9	2	1	6	13	34	5
9. Transilvania	8	2	1	5	14	37	5
10. Juventus	7	2	—	5	16	29	4
11. Sparta	7	2	—	5	13	33	4
12. Soimi-CFR R. A.	5	—	—	5	2	21	—
13. USA	5	—	—	5	2	30	—

Az AMEFA dicséretétől hangos az oradeai sajtó

Az AMEFA vasárnapi vendégszereplésével igen nagy sikert aratott és az objektivitásáról éppen nem közismert oradeai sajtó is elismerően ír az aradi munkáscsapatról. Az Esti Lapok nagy cikkben foglalkozik a vasárnapi mérkőzéssel és a többek között a következőket írja az AMEFA-ról szóló kritikájában:

Szaniszló, a válogatott, csapatának és a mezőnynek is legjobb embere volt. Minden támadás tőle indult ki és az ellenfél minden támadása rajta akadt el. Klasszikus haljátékok mutatott be, amely valósággal fraappirozta a közönséget. Szaniszló igazolta, hogy a fővárosi lapok nem ok nélkül írták róla, hogy valószínű virtuóza a labdának. Élmény volt a játék, igazi klasszis, amely tudást és a techni-

kát, a kondíciót és a harcikészséget már-már a művészi tökéletességig egyesíti magában.

Partnerei: Szabó és Szurdi, teljes erejű segítőitársai voltak, a halvesor volt a munkáscsapat legegységesebb része, míg a védelem csak a második féldőben jött egészen bele, amikor sziklaszilárdan vertek vissza minden támadást és áttörhetetlen gátat képeztek a Crisana-csapatok előtt.

A csatár-sor minden tagja megfelelt a várakozásnak, gyönyörű keresztlabdákkal dolgoztak és minden támadást lövéssel fejeztek be, amelyeket helyenként balszerencse kísért. A kapus, Szadvoszky, szintén klasszis játékos, aki nem minden ok nélkül szorította ki a csapatból klubtársát, az országos válogatott Bugariut.

Vasárnapi program

A nemzeti bajnoki mérkőzések során vasárnap a bucaresti-i Venus csapata játszik Aradon az AMEFA ellen. Ez a mérkőzés áll az érdeklődés középpontjában, de fontos még a kerületi bajnokságban döntő jellegű SGA-Olimpia-találkozó is. A vasárnapi futballműsort alább adjuk:

Nemzeti bajnokság: Bucaresti: Unirea-Tricolor-CAO. Arad: AMEFA-Venus. Cluj: Universitatea-Crisana. Timisoara: Ripensia-Dacia-Romania.

Kerületi bajnokság I. oszt.: SGA-Olimpia-PTT, Unirea-Transilvania (vagy Tricolor-Transilvania) és Hakoah-Soimi-CFR R. A.

II. oszt.: Astra-Lyra, Slavia-Titanus, Patria-Crisana, Concordia-Fortuna, Vulturul-Victoria, Sparta-Virtutea.

Szövetségi díj: USA-Transilvania, Tricolor-CAA, AMEFA-Juventus, Soimi-CFR R. A.-Sparta.

Huszági bajnokság: A) csop.: SGA-Hakoah. Banatul-Tricolor.

B) csoport: Gloria-Olimpia-PTT, Intelegera-Crisana.

O A Venus 300 lei prémiumot adott a Gloria játékosainak a Ripensia felett aratott győzelmük után. A fővárosi Venus sportegyesületnek, amely, mint ismeretes, a bajnokságra tör, nagy érdeke, hogy a riválisai pontot veszítsenek. Ezért a Venus vezetősége még az elmúlt hét folyamán prémiumot ajánlott fel a Gloria játékosainak arra az esetre, ha legyőzik a timisoarai Ripensiat. A Gloria vasárnap szép játékkal, fölényesen készítette megadásra a bajnokcsapatot, a Venus vezetősége nem feledkezett meg ígéretéről és a Gloria játékosainak fejenként 300 lei prémiumot utalt ki.

O Kelen káprázatos futással három hosszútávu új magyar rekordot állított fel. Vasárnap délután Kelen, a kiváló magyar atléta káprázatos futással három új magyar hosszútávu

rekordot állított fel. A 15 kilométeren ideje 48:50.4 mp., az egyórás futásban 18.321 m., a 20 kilométeren 1:05:37.4. A 20 kilométeres rekordnál csak Nurmi futott jobbat.

Csik legyőzte Fischert és Highlandot két uszóversenyben

Boroszlóból jelentik: A nagy nemzetközi uszóverseny 100 méteres gyorsúszó számában elindult a magyar Csik, a német Fischer és az amerikai Highland. A versenyen Csik és Fischer 39 másodperces idővel holtversenyben végeztek, míg az amerikai harmadik lett. A két napos verseny összesített eredménye alapján Csik került az első helyre 1:58 mp. 2. Fischer 1:58.6 mp. 3. Highland 1:59 mp.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel

NYILTÉR.

E rovart alatt közzétett nem vállalunk felelősséget

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett férjem, illetve fivérünk és sógor

Kardos Jakab

temetésén résztvettek, ravatalára koszorut, csokrokat helyeztek és mély bánatunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

6388

A gyászoló család.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán. : szó 2 lei. : szó

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Gyárvállalat keres fiatal kifizetőt, aki a gyár munkát is végez. Ajánlatokat „kifizető” jellegre a kiadóba. 6327

NEMEI nevelőnő 1-2 gyermekkel, nelli ajánlkozik. Címe: Ruppert Julia, Lipova, Str. Matei Corvin No. 448.

Műszerész segédet apróbb munkák végzésére keresnek. Gár pár, Str. Horia No. 2. 6339

PRR-EKT mindenféle szobák Buure-tibe kerestek. Jelentkezés Neuman-palota, Str. Horia 1, II., 30. d. u. 3-5-ig. 6342

IAKÁS

Egyedülálló urinó részére kiadó egy butorozati szoba fürdőszobába használattal, Str. Stroiescu 20.

Háromszobás, fürdőszobás másodemeleti lakás december 1-ére kiadó. Bul. Carol I. No. 42. 6253

ÜZLETEK

35 év óta fennálló irodalmi szakszervezet, öregségi miatt átadó. Cím a kiadóban. 6386

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hálószoba butor, gyermekágy, lámpák, stb. eladó. Str. Nicu Filipescu 7, I. emelet. 6348

Pléh- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb létszámú keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Rádióműsor

- Romániai időszámítás. -

SZERDA, NOVEMBER 13.

Bucaresti 1.0: Gramofon. 1.55: Gramofon 2.30: Gramofon 6: Szórakoztató zene 7.20: Szórakoztató zene 8.15: Gramofon 9.05: Hegedű- és ének-számok 10.05: Hárfahangverseny Utána: Rádiózenekar 12: Rádiózenekar. Budapest I 7.45: Torna. Utána: Hang-lemmek 11: Hírek 11.20: A jó öreg kocsmáros. Felolvasás 11.45: A fertőző gyermekbetegségről Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Parádi Jóska és cigányzenekara 2.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara. 3.40: Hírek 5.10: A rádió diáktalálkozója 5.45: Hírek 6: Közvetítés a Kispesti Rendőrkutyatelepről. 6.45: Zongorán játszik Schwalb Miklós 7.20: Ignác Rózsa verseket mond 7.45: Bekéné-Madaras: Újella fűtyszámai, zongorán kíséri Faragó Ibolya 8.05: Népesedéspolitikai kérdések. 8.35: Matolcsy Margit magyar nő-táncát énekel, kíséri Peris Jenő és cigányzenekara. 9.40: Hírek. 10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 11: Jazzenekar. 12.30: Hanglemmek - Budapest II 7.50-8.05: Babits Mihály beszél Byron „Don Juan”-járól. 8.10-8.30: Hanglemmek. 8.45-9.15: Franciaországi emlékek 9.20-9.40: Hírek. 9.45-10.30: Hanglemmek. - Bécs. 8.25: Gramofon 1: Gramofon. 2.10: Ormándi Jenő vezényli a Minneapolisi szimfonikusokat (gramofonlemezen). 3: Fleta-lemmek 5.05: Gramofon 6.05: Kamarazene. 8.30: Szimf. hangverseny. 10.30: Tízperces tarka műsor. 11.10: Szórakoztató zene. 1-2: Bécsi zene. Belgrád 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar 5: Fuvolahangverseny 5.30: Hangverseny a vakok intézetéből 8: Gramofon. 9.50: Dalok 10.40: Rádiózenekar. 11.30: Novák: Kvintett. - Berlin 7.30: Szórakoztató zene. 10.40: Gyermekeknek 1: Déli hangverseny. 3.15: Könnyű zene. 7: Népdalok s hegedűkompozíciók. 9.15: Lipse. 11.30: Köln - Deutschlandsender 7.30: Szórakoztató zene 11.45: Gyermekeknek 1: Déli zene Heilsbergből. 30: Könnyű zene 4.15: Svájci dalok 5: Könnyű ze-

ne. 8: Modern zongoraszámok. 11.30: Brahms: Cigánydalok 12-1: Lutter tánczenekar - Milano 12.30: Szórakoztató zene 1.15: Gramofon 3: Gramofon. 6: Táncczene 6.30: Főlegesen közvetítés a „A búvós vadász” Weber operája.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 14.

Bucaresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar (műsorát nem közlik). 7.20: Rádiózenekar. 8.15: Híres énekesek lemezei. 9.15: Szimfonikus hangverseny. 11.45: Hírek - Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemmek 11: Hírek. 11.20: Széchenyi utazása Olaszországban. Felolvasás. 11.45: Bandi Felolvasás. 1: Déli harangszó 1.05: Mándits-szalonzene. 2.20: Időjelzés. 2.30: Bertók Vilmos és cigányzenekara 3.40: Hírek 5.45: Hírek 6: Baromfiénekesek tanfolyama. 6.30: Solymossyné-Wolff Jussy énekel zongorakísérettel. 7: Angol nyelvoktatás 7.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 8.45: Seta a pekingi tiltott negyedben 9.15: Új magyar hanglemmek. 10.10: Hírek. 11.25: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 12.20: Heimlich Lajos zongorázik. - Budapest II 6.05-6.25: Hanglemmek. 7.05-7.25: Dostaly Ignác tárogatózik zongorakísérettel. 7.35-8: Tüdünk többet Jelky Andrásról Révész Béla előadása 8.10-8.35: Hogyan olvassunk? 8.40-9.10: Szántó Gyula énekel zongorakísérettel. 9.30-9.50: Közvetítés Győrből. - Bécs. 8.25: Gramofon 1: Szórakoztató zene. 2.10: Szórakoztató zene 3: Jeritza-lemmek 5.05: Arthur Schnabel Beethoven-szonátákat zongorázik. (Gramofonon) 8.20: Ziehrer-művek zenekaron. 9: Beethoven Vonósnyégyes Es-dur. 11.10: Ünnepek a Szerelmi álmok című Liszt-film bemutatásának alkalmából. (Gramofonfelvétel). 11.25: Zenei apróságok. Utána: Jazz. - Belgrád 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar 6: Gramofon 8: Gramofon 9.30: Áriák. 10: Karel Holub hegedül. 10.45: Rádiózenekar 11.30: Könnyű zene dalokkal - Berlin. 7.30: Reggeli zene. 9: Torna. 10.30: Asszonyoknak 3.15: Kezdek és indulok. 8: Georg Schumann sajtó műveiből zongorázik. 9.10: Tarka műsor. Utána szórakoztató zene.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.